

פרק השבע עפ"י ה "פרי צדיק"

פרק ראה

ב) ויהנ שם ישראל ודדרשו במקילה (יתרו בחודש א') כאיש אחד בלב אחד. ולכן כתיב מקודם ועבדתם וגוי לשותן ובכיט שעדרין אינם כאיש אחד ואחר כך נאמר וברך את לחמן ואת מימיך בלשון יחיד היינו שלכל אחד קוצב ה' יתברך ללחם חוקו בפרט מה שנזכרן לו לדברי תורה ועובדתך. ואחר כך אמר והסירותי מחלת מקרובן שנעשה אחר כך כולם כאיש אחד בלב אחד ולכן כתיב ייחיד. וכן בפרק עקבفتح בלשון וביט משמרון ושמרותם ועשיהם שמה תילה עדין המשמעה אז כבר נעשה כאיש אחד ולכן כתיב כל הברכות בלשון יחיד. מה שאין כן באן בפרק זה דמיiri בהברכות וההיפך שייתנו להם אחר כך בהר גרים והר עיבל שעדרין לא קיבלו אותם כתיב בלשון וביט אשר תשמעו וכאמור שמה תילה עדין אינם במדרגות כאיש אחד כל זמן שלא שמעו ולא עקיבלו. אך מכל מקום פתח ראה בלשון יחיד זה קאי על נשפ פרטישיש מי שראה מקודם מה תילה שהברכה הוא רק אשר תשמעו בכל הברכות תכליות ויעירם הם שיועילו להכנסם בכל הדברים תורה ולהוריק הרע כמו שנאמר והסידר מך כל חולין כניל. ואף אם יש הרבה נפשות כאלו שרוואים זה מקודם הם כולם כוללים כאחד מהם כבר הם כאיש אחד בלב אחד כמו שהוא שהוא לשון יחיד כולל פרטיטים ולשון ראה שהוא לשון יחיד. ואמר ראה שם הרבה ראה שם כאחד זללים אמר בלשון יחיד ראה שם יראו זאת תיכף מה שאנכי נתן לפניכם שהוא הכל שלא זכו עדין להיות כאיש אחד ברכה וגוי אשר תשמעו וגוי שזה מה שהיה אחד כך כשיתנו להם ויסדרו לפניהם שאו יהיו כולם כאיש אחד. וכןفتح במדרשו רביה (פרק זה ד', א') מהו שהיה מותר לו לקרות התוכחות בקירות הרכה שעלה זה קאי נתן לפניכם לעתיד. ואמר ראה שהוא לטובה אשר תשמעון מכל שאמור במדרשו להודיען איזה דרך טובה שיבחרו. ובשבט זוכה כל אדם לראות שהכל לטובה שהכל הוא רק למען אשר תשמעון כמו שנדרש בזוהא'ק (ח'ב פ"ט) הפסוק (ישעה י"ד, ג') ביום הניח ה' לך וגוי ומן העבודה הקשה על יום השבת שהוא יום הניח שאו מרגיש ישראל נិיחא בלב אף כשהוא עוד בתוך העבודה הקשה כל השבוע. בשבת וואה שהכל מה' יתברך והוא רק לטובה ויש לו נិיחא מרגזן שהוא מרגז ההיצר הרע על לעתיד כמו שנתבאר כמה פעמים):

[א] ראה אנכי נתן וגוי את הברכה אשר תשמעו אל מצות וגו'. הנה ^{ה' ג' כי יי' א' ג' צ'!}

השינוי הלשון שבההיפך נאמר והקללה אם לא תשמעו ובברכה נאמר אשר תשמעו. אך המכון שאף שנזכר בהברכות דברים הנוגעים לענייני הגוף מכל מקום עיקר הברכה הוא אשר תשמעו אל מצות ה' וכמו שמצוינו בפרק עקב דכתיב (דברים ז, י"ז) ובכך פרט בטנק ופרי אדמתך וגוי וכתיב אחר כך (פסוק י"ז) לא יהיה לך עקי ועקרה ונדרש בגמרא (בכורות מיד): לא יהיה לך עקי מן התלמידים ועקרה של לא תהא תפליתך עקרה לפני המקום. והמכון על קול תורה וקול תפילה שזה כל מה ישראל שנמשלו לתולעת שאין כוחה אלא בפה ומכח את האורים בפייה כמו שאמרו בתנומא (בשלח ט). וכתיב אהורי והסידר ה' מך כל חולין וונדרש יוושלמי שבפרק י"ד הלאה ג' ובויקרא רבה ט"ז, ח') על היצר הרע שתחלתו מתקוק וטופו מר. ואמר הרע כל חולין על דרך מה שנאמר (שםות כ"ג, כ"ה) ועבדתם את ה' אלהיכם וברך את לחמן ואת מימיך והסירותי מחלת מקרובך ואיתא בגמרא (בבא קמא צ'ב): מחלת זו מרה וכו' שמונים ושלושה מני חלאין יש בה מחלת בגימטריא וכי הוא. והוא על פי מה שמובא בתיקונים (תיקון מ"ח) עציבו דיטהול וכעס דمراה ואף שמהgamra (ברכות ס"א): נרא להיפך דאמרו שם כבד כועס מרה וזורת בו טפה ומניחתו מכל מקום שיש רשות הטעש מהמרה. והכעס הוא 3 שרש היצר הרע שרש לכל העבירות וכמו שאמרו (נדירים כ"ב): כל הכוועס כל מני גיהנם שולטין בו היינו כיוון שעיל ידי הטעס יכול לבוא לכל מני חטאיהם ועל ידי זה שולטין בו כל מני גיהנם. וזה שאמרו דמחלה זו מרה שממנה רוב החלאים. וזה שאמרו כל חולין כל מני יציר הרע שטופו מר היינו כל מני גיהנם. ואמר וברך את לחמן שיהיה הברכה מה' יתברך אז לא יביא האכילה לידי שליטה יציר הרע ועל ידי זה והסירותי מחלת מקרובך. 4 וכן והסידר ה' מך כל חולין שמה שבא מה' יתברך אין מבייא דבר רע חס ושלים.

ואמר שם מה תילה ועבדתם את ה' אלהיכם בלשון וביטים ואחר כך וברך את לחמן וגוי מקרובך לשון יחיד וכן בפרק עקבفتح בלשון וביטים תשמעון ושמרותם ועשיהם ואחר כך הברכות ושמך ה' אלהיך לך וגוי הכל נתון לפניכם לשון וביט אשר תשמעו וגוי בערלון רביבים. והענין דמתהילה קודם הברכה עדין הם בבחינת רביבים שאינם במדריגת איש אחד אבל אחר העובודה כשבא הברכה אז נעשו כולם כאיש אחד בלב אחד כמו שמצוינו במתן תורה שנאמר שם (שםות י"ט,

ח. עוזה מגוון קידוח

3

כתר מלכות. והפירוש שמי' במאמר בראשית שהוא אמר ראשון שכגד כתר עליון שם הזכיר תוהו ובוهو וחושך שנדרש בראשית וכבה ב', ר) על ארבע מלכות וועל מעשיהם של רשעיםшибרר ה' יתברך שמעשיהן של רשעים הם על ידי הארבע מלכות. וזהו ראה אני נזהר כתר עליון. במאמר בראשית שהוא אמר נזהר כתר עליון. ואמר מקודם ראה לשון יחיד ואחר כך לפניכם לשון רבים הוא על פי מה שmobא בזוהר^ק (ח"ג פ"ד): שבמתן תורה שהי בלבא חד ורעותה חדא נאמרו עשרה הדברים בלשון יחידי ובפרשת קדושים נאמר בלשנה דסגיאין דלא אשחחו כל כך בההוא רועטה עיין שם. וכן כאן שמדובר שנוצרך ברכה על ישראל וההיפך על האומות העולם כדי להפחיד את ישראל שיבחרו בדרך טוביה כמו שנאמר אך תראי אותי תקחי מוסר כניל ואינס עוד במעלה כל כך זה כתיב לשון רבים לפניכם וגוי אשר תשמעו וגוי. רק מתחילה ראה לשון יחיד שהנפש הנבחר שכלל כל ישראל באיש אחד בלבד הוא זוכה שרואה ביהו תيقף אשר אני שומרה על כתר עליון דייהו כתר מלכות נתן במתנה הברכה וההיפך שהוא לטובתכם להודיעך איזה דרך טובה. אבל להכלל שאינס עוד במעלה כל כך נאמר לשון רבים ובשבתו שנדרש בזוהר^ק (ח"א מ"ח): עליון הפסוק (ישעה י"ד, ג') ביום הנניה וגוי ומן העבודה הקשה זוכין לראות איך שהכל לטובה. ואז יש לישראל ניחא אף כשהוא עוד בתוך העבודה הקשה שראוין שהוא לטובה וההוא מתנה מה' יתברך כאמור:

[ב] ראה אני נתן לפניכם וגוי. הלשון נתן מורה על לשון מתנה כמו שנדרש (בראשית ובה ר, ה) שלושה דברים ניתנו מתנה לעולם וכו' וחשב אחר כך שם כל הדברים נכתב בהם בלשון מתינה שהם מתנה. וכן אמר כאן ראה אני נתן לפניכם היום ברכה וקללה שהם מתנה. והיינו רק ההיפך מהברכה הוא גם כן מתנה והוא רק לטובתכם כמו שאמרו במדרש רבה (ריש פרשה זו ד, א) לא לרעתם נתתי להם ברכות וקלות אלא להודיען איזה דרך טוביה שיבחרו אותה וכו'. והוא כמו שנאמר ונתן ה' אלהיך את כל האלוות האלה על אויביך ועל שונאיםיך וגוי. והיינו כען שמובא בזוהר חדש (פרשת בלק) מהפסוק (ישעה מ"ג, ד) וatan אדם תחתיך ולאומים מתחת נשך אל תקרה אדם אלא אדם שה' יתברך נתן נכי' במקומו עיין שם. והוא רק להפתיחו כדי שיבחרך בדרך טוב כמו שנאמר (צפניה ג, ז) אך תראי אותי תקחי מוסר. וה' יתברך יברך שבאמת רצוניינו לעשות רצונך ומי מעכש שאור שביעיסה ושיעבוד מלכיות (ברכות י"ב) וזה הפירוש נתן וגוי על אויביך ועל שונאיםיך שהוא היוצר הרע שנקר אובי' (בראשית ובה נ"ד, א) ונקר שונא כמו שאמרו בסוכה (נ"ב) והאומות העולם שהם החיבין בהה שעילדי הכה הרע שביהם מכניםין זה בלב ישראל גם כן ועל ידי זה ונשא השער עליון את כל עוננותם עוננותם הם כמו שאמרו במדרש (בראשית ובה ס"ה, ט"ז) ואמר אני נתן והוא כמו שמובא (ח"ג ר"ז) אני ביה כי כתה. וביה אני שהוא מدت מלכות אני ה' השוכן בתוך בני ישראל והיינו כתר עליון דייהו